

**Paleozoik
KARBON**

Karbon

~ **podjela:**

- . donji ili misisipij (turne, vize, serpukov): 359 - 318 mil. god.
 - . gornji ili pensilvanij (baškir, moskovij, kasimov, gžel): 318 - 299 mil. god.
- ~ prije: donji, srednji i gornji

Karbon

~ **važniji biološki događaji:**

- . d. karbon: prvi kopneni kralježnjaci
- . središnji karbon: prvi gmazovi

~ **važniji paleogeografski događaji**

- . d. karbon: kolizija Laurazije i Gondvane
- . konac donjeg - gornji karbon: glacijacija

Karbon

- ~ karbonska glacijacija na južnom polu
- . vlažna klima
- . raširene močvare
- . izumiranje

Stanley 2005, Freeman

Život u moru

- ~ obilje amonita
- ~ brahiopodi

Stanley 2005, Freeman

Život u moru

- ~ krinoidne livade
- . značajan doprinos u produkciji vapnenaca

Stanley 2005, Freeman

Život u moru

“ briozi
 . kolonijska
 životinje
 pločaste forme

“ g. karbon
 . vrlo malo
 grebena

Stanley 2005, Freeman

Život u moru

A

B

“ fusuline
 . foraminifere
 . radijacija

Stanley 2005, Freeman

Život na kopnu

A

B

C

“ široko rasprostranjenje močvara
 “ najvažniji:
 . *Lepidodendron*
 . *Sigillaria*

Stanley 2005, Freeman

Život na kopnu

" paprati
sjemenjače
. vrlo raširene
" *Glossopteris*

Stanley 2005, Freeman

Život na kopnu

" sphenopsidi
. papratnjače
sa
sjemenom

Stanley 2005, Freeman

Život na kopnu

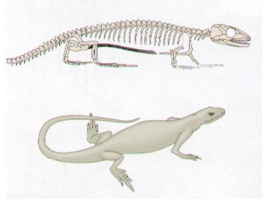
" kordaiti
. biljke visoravni
. golosjemenjače

Stanley 2005, Freeman

Život na kopnu

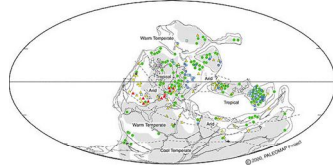
- ~ gmazovi
- . sr. karbon
- . početne razlike u skeletu s pretcima vodozercima male
- . najvažnija razlika u načinu reprodukcije
 - ~ amniotna jaja

Gmazovi

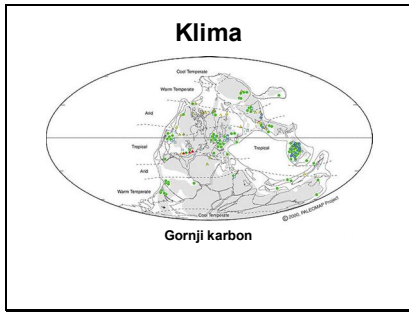

Wander & Monroe, 2004, Thomson

Klima

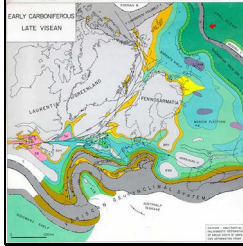
Donji karbon

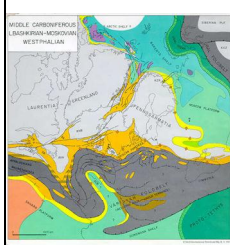

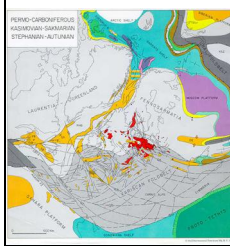
Europa

Europa

Europa

Europa

- ~ subdukcijske zone
- . zapadna i srednja Europa: *variscička ili hercinska orogeneza*
- . novi geotektonski pojasevi: hercinidi

Europa

- ~ Centralne Alpe: donjokarbonski klastiti
- ~ Južne Alpe (Karničke): klastiti, kasnije izmjena klastita i vapnenaca
- ~ Karavanke: pretežno klastiti, vapnenci podređeni

Europa

- ~ kontinentalni prostori
- . Ruska platforma
 - ~ Podmoskovski bazen
 - ~ Donjecki bazen
- . Europsko kaledonsko kopno doživjelo transgresiju

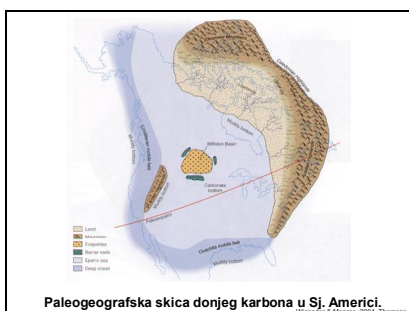
Europa

Hrvatska

- donji karbon: Trgovska gora - klastiti i karbonati
- središnji karbon: Lika (brdo Pilar kod Ričica): klastično karbonatni kompleks
- gornji karbon: Samoborsko gorje, Medvednica, Banovina, Gorski Kotar, Lika

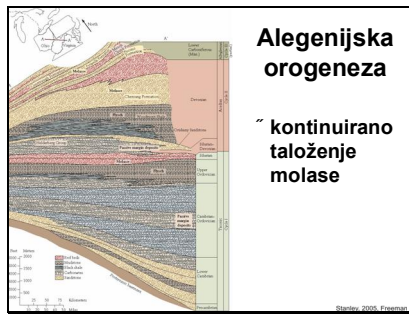
Europa

- **Papučki metamorfni kompleks**
- Jankovačka serija
- velike mase različitih metamornih stijena
- Gradište (Krndija, kod Našica), ali i perm

Gondvana

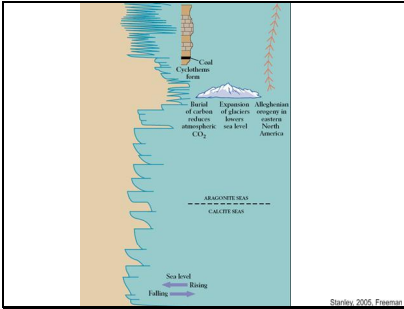
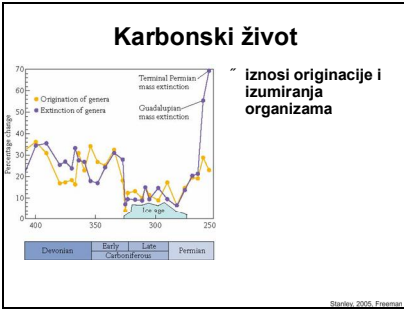
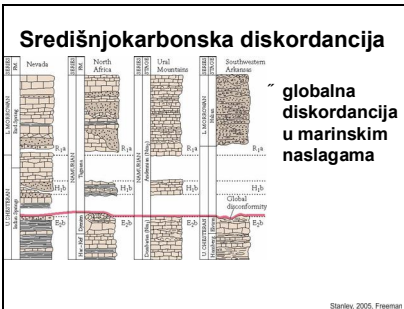
- ~ područje Amazone (J. Amerika)
 - . vapnenci, pješčenjaci s biljkama, tilit (glacijacija)
- ~ zapadna Australija
 - . vapnenci, tilit
- ~ južna Afrika i Indija
 - . kontinentalne zavale s uglavnom kopnom sedimentacijom uz povremene transgresije mora

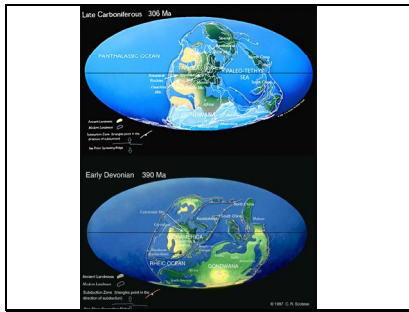
Glacijacija

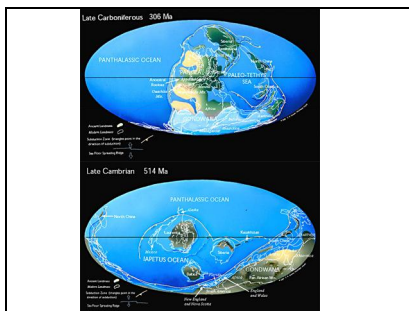

Glacijacija

- ~ efekt staklenika
 - . globalno zagrijavanje zbog povećanja količine CO₂, metana, klorofluorouglijika i drugih plinova u atmosferi
 - . ekspanzija biljaka rezultirala smanjenjem sadržaja ugljika u atmosferi

Mineralne sirovine

“ ugljen: gotovo na svim kontinentima

“ nafta: Rusija, Sj. Amerika

“ azbest, kromit, platina: Ural

“ olovo, cink: Sj. Amerika

“ bakar, željezo: Ural

“ željezo: Trgovska gora, Petrova gora

“ barit: Lika

